

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

2018-xx-xx

Kommentar [BM1]: När anvisningarna antas

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

I samarbete med

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	1
1. ALLMÄNT.....	2
1.1. DEFINITIONER.....	2
1.2. PENSIONSMYNDIGHET.....	2
1.3. ANSÖKAN OM FÖRMÅNER.....	2
1.4. UPPGIFTSSKYLDIGHET.....	2
1.5. OMFATTNING.....	3
2. INFORMATION.....	3
3. OMSTÄLLNINGSSTÖD ENLIGT OPF-KL.....	3
3.1. AKTIVA OMSTÄLLNINGSINSATSER.....	3
3.2. EKONOMISKT OMSTÄLLNINGSSTÖD.....	4
3.3. FÖRLÄNGT EKONOMISKT OMSTÄLLNINGSSTÖD.....	6
4. PENSIONSBESTÄMMELSER ENLIGT OPF-KL.....	7
4.1. ÅLDERSPENSION.....	7
4.2. EFTERLEVANDESKYDD.....	8
4.3. SJUKPENSION.....	8
4.4. FAMILJESKYDD.....	9
5. PENSIONS- OCH AVGÅNGSFÖRMÅNER ENLIGT PBF.....	10
5.1. ÅLDERSPENSION.....	10
5.2. SJUKPENSION.....	10
5.3. VISSTIDSPENSION.....	11
5.4. EFTERLEVANDEPENSION.....	12
5.5. LIVRÄNTA.....	12
5.6. AVGÅNGSERSÄTTNING.....	12

1. Allmänt

PBF har antagits av Trelleborg kommun att gälla från 1 januari 2003 och OPF-KL har antagits att gälla från 1 november 2014. Dessa tillhörande tillämpningsanvisningar har antagits av kommunstyrelsen den XX 2018

Kommentar [BM2]: Fyll i datum när tillämpningsanvisningarna antas.

Tillämpningsanvisningarnas syfte är att precisera och underlätta tillämpningen av PBF och OPF-KL i Trelleborg kommun. De innehåller även en sammanfattning av förmåner och villkor. Om det skulle uppstå situationer där tillämpningsanvisningarna upplevs motsäga PBF eller OPF-KL, gäller bestämmelserna enligt respektive reglemente före anvisningarna.

1.1. Definitioner

Med fritidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag omfattar mindre än 40 procent av heltid.

Med deltidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag är på deltid men omfattar mer än 40 procent av heltid.

Med heltidspolitiker avses förtroendevalda vars uppdrag omfattar heltid.

Varje ny mandatperiod betraktas som ett nytt tillträde av uppdrag.

1.2. *Pensionsmyndighet*

Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet och har till uppgift att tolka och tillämpa PBFs och OPF-KLs regler inom ramen för dessa tillämpningsanvisningar.

1.3. Ansökan om förmåner

Ansökan om förmåner enligt PBF och OPF-KL görs hos kommunens HR-avdelning på det sätt som pensionsmyndigheten bestämmer. Ansökan ska vara skriftlig.

1.4. Uppgiftsskyldighet

Den förtroendevalda är skyldig att lämna de uppgifter kommunen begär och som behövs för att kunna bedöma rätten till, samt beräkna förmåner.

Utebliven uppgift enligt kommunens anvisningar medför att utbetalning inte sker eller att pågående utbetalning stoppas.

1.5. Omfattning

PBF och OPF-KL gäller endast förtroendevalda som avses i 4 kap 1 § kommunallagen som fullgör uppdrag i Trelleborg kommun. Bestämmelserna är alltså inte tillämpliga på personer som kommunen utser till att fullgöra uppdrag hos andra juridiska personer, som till exempel bolag eller samverkansorgan.

1.5.1. Förtroendevald som innehaft uppdrag hos annan huvudman

Vid beslut om vilket regelverk som är tillämpligt för respektive förtroendevald bortses från nuvarande eller tidigare uppdrag hos andra huvudmän än Trelleborg kommun.

Pensionsmyndigheten kan i undantagsfall besluta, efter ansökan från den förtroendevalde, att uppdragstid hos annan huvudman än Trelleborg kommun ska tillgodoräknas för OPF-KL. Ett sådant beslut kan endast fattas om

- den förtroendevalde omfattats av rätten till omställningsstöd enligt OPF-KL i det tidigare uppdraget, och
- uppdraget i Trelleborg kommun sker i direkt anslutning till tidigare uppdrag, och
- överenskommelse om eventuell kostnadsfördelning sker mellan Trelleborg kommun och den tidigare huvudmannen.

2. Information

I samband med hel- eller deltidspolitikers avgång från sitt uppdrag, lämnas särskild information om rutiner för ansökan om pensions- och omställningsförmåner.

Minst en gång per mandatperiod arrangeras ett informationsmöte för kommunens förtroendevalda.

3. Omställningsstöd enligt OPF-KL

Aktiva omställningsinsatser och ekonomiskt omställningsstöd kan komma ifråga för hel- och deltidspolitiker som omfattas av OPF-KL. Omställningsbestämmelserna syftar till att det ekonomiska omställningsstödet ska kunna kombineras med aktiva omställningsinsatser.

När längden på sammanhängande uppdragstid ska bedömas, anses inte föräldraledighet, ledighet för sjukdom eller liknande som avbrott i uppdragstiden.

3.1. Aktiva omställningsinsatser

Rätt till aktiva omställningsinsatser har den som vid avgången:

- innehar uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Trelleborg kommun, och
- har minst fyra års sammanhängande uppdragstid som hel- eller deltidspolitiker i kommunen, och
- inte har fyllt 65 år.

3.1.1. Riktlinjer för aktiva omställningsinsatser

Förtroendevalda ska erbjudas möjlighet till aktiv omställningsinsats på liknande sätt och i liknande omfattning som gäller för anställda i Trelleborg kommun.

Exempel på aktiva omställningsinsatser kan vara: Rådgivning och vägledning, kompletterande studiestöd, kostnader för kortare utbildning eller praktik, finansiering av kurslitteratur, hjälp med att starta eget.

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

Insatserna kan som längst pågå tolv månader efter avgången från uppdraget.

3.1.2. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka om aktiv omställningsinsats senast tre månader efter avgången från uppdraget. Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.

3.1.3. Beslut

Kommunen anvisar efter ansökan en utförare för att ta fram förslag till aktiva omställningsinsatser.

Insatser inom kostnadsramen två prisbasbelopp beviljas av HR chef.

3.2. Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har den som vid avgången:

- innehar uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Trelleborg kommun,
och
- har minst ett års sammanhängande uppdragstid som hel- eller deltidspolitiker i kommunen,
och
- inte har fyllt 65 år.

Den förtroendevalda har rätt till tre månaders ekonomiskt omställningsstöd per fullgjort år i uppdraget. Under de två första åren är stödet 85 procent av tidigare arvode, och det tredje året 60 procent. Ekonomiskt omställningsstöd kan som längst betalas ut till och med kalendermånaden innan den förtroendevalda fyller 65 år.

Ekonomiskt omställningsstöd beräknas och utbetalas av kommunen. Det utbetalade beloppet är preliminärt och avräkning kan komma att ske vid senare utbetalningstillfälle.

3.2.1. Starttidpunkt för ekonomiskt omställningsstöd

Den tidsperiod som den förtroendevalda har rätt till ekonomiskt omställningsstöd börjar löpa den första i månaden efter avgången från det uppdrag som gett rätt till förmånen. Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag i enskilda fall.

3.2.2. Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning

Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning krävs från första dagen med ekonomiskt omställningsstöd. Pensionsmyndigheten kan för en viss period bevilja undantag från kravet på egen aktivitet om kravet i det enskilda fallet framstår som oskäligt.

För att ha rätt till ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalda

- är inskriven på arbetsförmedlingen
eller
- bedriver studier som berättigar till ledighet enligt
studieledighetslagen
eller
- har ett nytt arbete
eller
- har nytt förtroendeuppdrag enligt 4 kap 1 § kommunallagen
hos annan huvudman.

I samband med ansökan om förmån ska den förtroendevalda intyga att hen kommer att uppfylla kravet på egen aktivitet.

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

Om den förtroendevalda inte uppfyller kraven på egen aktivitet, kan hen bli skyldig att återbetala hela eller delar av det utbetalda omställningsstödet.

Beslut om återbetalning fattas av pensionsmyndigheten.

3.2.3. Samordning

Vid samordning av ekonomiskt omställningsstöd som beviljats deltidssysselsatt förtroendevald ska hänsyn tas till detta. Samordning sker enligt kontantprincipen, det vill säga utifrån tidpunkten då samordningsbar inkomst betalats ut, inte när den tjänats in.

Den förtroendevalda ska från och med den trettonde månaden med ekonomiskt omställningsstöd lämna inkomstuppgift. Detta ska göras till kommunens HR-avdelning på anvisat sätt senast den 12:e i månaden efter det att inkomsten betalats ut. Inkomstuppgift ska lämnas även de månader då förvärvsinkomsten är noll kronor.

Inlämnad inkomstuppgift är en förutsättning för att ekonomiskt omställningsstöd ska betalas ut. Om inkomstuppgift inte har lämnats in, sker ingen utbetalning förrän inkomstuppgiften har kommit kommunen tillhanda.

3.2.4. Minskning eller indragning av ekonomiskt omställningsstöd

Om den förtroendevalda under tiden med ekonomiskt omställningsstöd utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst, kan pensionsmyndigheten besluta att minska pensionen med ett

uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som kan anses vara skälig.

Kommunfullmäktige kan också helt dra in det ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalda inte beviljats ansvarsfrihet, dömts för brott som medfört att hen skilts från förtroendeuppdraget i Trelleborg kommun med stöd av 4 kap 9 § kommunallagen, eller dömts för brott av sådan allvarlig art att det är sannolikt att den förtroendevalda skulle ha skiljts från uppdraget om hen fortfarande innehaft det.

3.2.5. Retroaktiv utbetalning

Maximalt två månaders ekonomiskt omställningsstöd kan betalas ut retroaktivt, räknat från ansökningstillfället.

3.3. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har den som vid avgången:

- har uppdrag på sammanlagt minst 40 procent i Trelleborg kommun,
och
- har minst åtta års sammanhängande uppdragstid kommunen,
och
- inte har fyllt 65 år.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan som tidigast betalas ut från 61 års ålder och i direkt anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd upphört. Stödet är 60 procent av tidigare arvode. Som längst kan det betalas ut till och med kalendermånaden innan den förtroendevalda fyller 65 år.

3.3.1. Regler för förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Samma regler som för ekonomiskt omställningsstöd gäller även för förlängt ekonomiskt omställningsstöd, med följande undantag:

- Det förlängda omställningsstödet beviljas och betalas ut för ett år i taget.
- Egen aktivitet i syfte att hitta annan försörjning krävs under hela den tid den förtroendevalda har rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd.
- Inget fribelopp finns vid samordning med förvärvsinkomst.

3.3.2. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka förlängt ekonomiskt omställningsstöd senast två månader innan rätten till förlängt ekonomiskt omställningsstöd inträder.

För fortsatt utbetalning efter en beviljad period med förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs förnyad ansökan senast två månad innan den nya utbetalningsperioden ska påbörjas.

3.3.3. Retroaktiv utbetalning

Samma regler gäller som beträffande retroaktiv utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd.

4. Pensionsbestämmelser enligt OPF-KL

Pensionsbestämmelserna enligt OPF-KL gäller alla förtroendevalda med undantag av dem som vid tillträdet av uppdrag i Trelleborg kommun:

- har rätt att uppbära egenpension på grund av anställning, eller
- omfattas av PBF eller annat motsvarande regelverk, på grund av uppdrag hos Trelleborg kommun, eller
- har uppnått 67 års ålder.

Kommunfullmäktige kan i enskilt fall besluta att OPF-KL ändå ska gälla, och bestämmer i så fall villkoren för detta.

Med egenpension på grund av anställning avses egenpension enligt PA-KL eller andra motsvarande äldre kommunala pensionsbestämmelser från anställning i Trelleborg kommun.

4.1. *Ålderspension*

Kommunen sätter årligen av pensionsavgifter, beräknade på den förtroendevaldas pensionsgrundande årsinkomst, till en pensionsbehållning i kommunens balansräkning. Pensionsbehållningens värde ökas årligen med inkomstbasbeloppets utveckling.

4.1.1. Utökat uppdrag under mandatperioden efter fyllda 67

Om en förtroendevald får utökat uppdrag efter 67-årsdagen under den mandatperiod hen fyller 67, räknas hela det nya arvodet som pensionsgrundande mandatperioden ut.

4.1.2. Små pensionsavgifter

Om pensionsavgiften för ett kalenderår är mindre än 1,5 procent av inkomstbasbeloppet, betalas avgiften ut kontant året efter intjänandet i stället för att sättas av till en pensionsbehållning. Ersättningen betalas inte ut om beloppet understiger 200 kronor avseende ett kalenderår. Från och med år 2019 uppräknas nivån 200 kronor årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

4.1.3. Pensionsinformation

Den förtroendevalda får information från KPA Pension om sin ålderspension enligt OPF-KL, pensionsgrundande inkomst, avsättning av pensionsavgift och pensionsbehållning.

4.1.4. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka hos kommunen om utbetalning av ålderspension senast två månader före önskad utbetalning. Utbetalningen görs av KPA Pension.

4.2. Efterlevandeskydd

Ålderspensionen innehåller ett efterlevandeskydd. Det innebär att pensionsbehållningen betalas ut till efterlevande.

Efterlevandeskyddet kan väljas bort i samband med ansökan om ålderspension.

Ersättning enligt efterlevandeskyddet beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

4.2.1. Ansökan om att ta bort efterlevandeskydd

Den förtroendevalda ska samtidigt med ansökan om utbetalning av ålderspension ange om efterlevandeskyddet ska upphöra.

4.2.2. Ansökan om utbetalning av efterlevandeskydd

I händelse av den förtroendevaldas dödsfall ska efterlevande ansöka hos kommunen om utbetalning av efterlevandeskydd. Ansökan ska ske senast tre månader efter inträffat dödsfall.

Pensionsmyndigheten kan bevilja undantag från denna tidsgräns.

4.3. Sjukpension

Sjukpension enligt OPF-KL betalas ut under den tid den förtroendevalda har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning.

En förtroendevald som avgår från uppdraget på grund av sjukdom har ett efterskydd i 270 kalenderdagar efter avgången. Efterskyddet innebär rätt till sjukpension om sjuk- eller aktivitetsersättning beviljas under efterskyddstiden. Rätten till efterskydd upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag eller anställning med pensionsrätt.

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

Under tid med sjukpension ska kommunen fortsätta att sätta av pensionsavgifter för ålderspension.

Sjukpensionen beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

4.3.1. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka hos kommunen om utbetalning av sjukpension senast tre månader efter beviljad sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.

4.4. Familjeskydd

Familjeskydd kan betalas ut till efterlevande i samband med den förtroendevaldas dödsfall.

Reglerna för familjeskyddet är ännu inte fastställda i OPF-KL. Tillsvidare gäller därför PBFs regler för efterlevandepension i händelse av dödsfall.

Familjeskydd/efterlevandepension beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

4.4.1. Ansökan

I händelse av den förtroendevaldas dödsfall ska efterlevande ansöka hos kommunen om utbetalning av familjeskydd/efterlevandepension. Ansökan ska ske senast tre månader efter inträffat dödsfall.

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

Pensionsmyndigheten kan i särskilda fall bevilja undantag från denna tidsgräns.

5. Pensions- och avgångsförmåner enligt PBF

Pensions- och avgångsförmåner enligt PBF kan bara vara aktuella för den som före valet 2014 tillträtt ett uppdrag som hel- eller deltidspolitiker i Trelleborg kommun.

5.1. Ålderspension

Rätt till ålderspension har den som:

- avgår tidigast månaden hen fyller 65 år, eller
- fram till samma tidpunkt haft rätt till visstidspension eller sjukpension enligt PBF.

Ålderspensionen kan tas ut först efter avgång från det pensionsgrundande uppdraget. Inga pensionsavgifter sätts av, utan förmånens storlek beräknas utifrån den pensionsgrundande inkomsten åren före avgången. Pensionen beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

En förtroendevald som omfattas av PBF men inte har fyllt 50 vid avgången, kan i stället ha rätt till livränta från 65 års ålder. Se avsnitt 5.5 Livränta för information om detta.

5.1.1. Samordningsbestämmelser

Ålderspensionen ska samordnas (minskas) med allmän pension och nettofixeras vid beräkningen. Vid nettofixering av ålderspension för

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

deltidspolitiker ska hänsyn tas till uppdragets omfattning vid samordning med allmän pension.

5.1.2. Pensionsinformation

Den förtroendevalda får information av kommunen om sin ålderspension.

5.1.3. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka hos kommunen om utbetalning av ålderspension senast tre månader före önskad utbetalning.

5.2. Sjukpension

Sjukpension betalas ut under den tid den förtroendevalda har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör även rätten till sjukpension, om inte kommunfullmäktige beslutar annat i det enskilda fallet.

En förtroendevald som avgår från uppdraget på grund av sjukdom har ett efterskydd i 270 kalenderdagar efter avgången. Efterskyddet innebär rätt till sjukpension om sjuk- eller aktivitetsersättning beviljas under efterskyddstiden. Rätten till efterskydd upphör om den förtroendevalda får nytt uppdrag eller anställning med pensionsrätt.

Tid med sjukpension anses som pensionsgrundande tid vid beräkning av ålderspension/livränta och visstidspension.

Sjukpensionen beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

5.2.1. Samordningsbestämmelser

Sjukpensionen ska samordnas (minskas) med socialförsäkringsförmåner och förvärvsinkomst. Tre prisbasbelopp per år undantas från förvärvsinkomsten vid samordning.

Inlämning av inkomstuppgifter sker till KPA Pension enligt bolagets instruktioner.

5.2.2. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka hos kommunen om utbetalning av sjukpension senast tre månader efter beviljad sjuk- eller aktivitetsersättning.

5.3. Visstidspension

Rätt till visstidspension har den som vid avgången:

- har fyllt 50 men inte 65 år
och
- avgår vid mandatperiodens slut,
eller
- har innehaft sitt uppdrag i minst 36 kalendermånader eller
under två på varandra följande mandatperioder.

Pensionen beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

5.3.1. Samordning

Visstidspensionen ska samordnas (minskas) med förvärvsinkomst. Av förvärvsinkomsten undantas tre tolfte delar av ett prisbasbelopp per månad från samordning. Vid samordning av visstidspension som

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

beviljats deltidssysselsatt förtroendevald ska i normalfallet hänsyn tas till detta.

Inlämning av inkomstuppgifter sker till KPA Pension enligt bolagets instruktioner.

5.3.2. Retroaktiv utbetalning

Maximalt tre månaders visstidspension kan betalas ut retroaktivt, räknat från ansökningstillfället.

5.4. Efterlevandepension

Efterlevandepension kan betalas ut i form av efterlevandepension till vuxen, kompletterande änkepension och barnpension i samband med den förtroendevaldas dödsfall.

Rätten till efterlevandepension finns både under tiden den förtroendevalda innehar sitt uppdrag och under tid med rätt till ålderspension, sjukpension eller visstidspension enligt PBF.

Efterlevandepension beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

5.4.1. Ansökan

I händelse av den förtroendevaldas dödsfall ska efterlevande ansöka hos kommunen om utbetalning av efterlevandepension. Ansökan ska ske senast tre månader efter inträffat dödsfall.

5.5. Livränta

Tillämpningsanvisningar för OPF-KL och PBF

Rätt till livränta har den som vid avgången:

- har innehaft sitt pensionsgrundande uppdrag i minst tre år och
- inte har fyllt 50 år.

Efter ansökan kan från en förtroendevald som har rätt till ålderspension enligt PBF kan pensionsmyndigheten besluta att hen i stället ska få denna omvandlad till en livränta.

Pensionen beräknas och betalas ut av KPA Pension efter begäran från kommunen.

5.5.1. Ansökan

Den förtroendevalda ska ansöka hos kommunen om utbetalning av livränta senast tre månader före önskad utbetalning. Samma sak gäller för den förtroendevalda som önskar få sin ålderspension omvandlad till en livränta.

5.6. Avgångsersättning

Rätt till avgångsersättning har den som vid avgången:

- Inte har fyllt 50 och
- avgår vid mandatperiodens slut, eller
- har innehaft sitt uppdrag i minst 36 kalendermånader eller under två på varandra följande mandatperioder.

Avgångsersättning beräknas och utbetalas av kommunen.

5.6.1. Samordning

Avgångsersättningen ska samordnas (minskas) med förvärvsinkomst. Av förvärvsinkomsten undantas en tolfte del av ett prisbasbelopp per månad från samordning. Vid samordning av avgångsersättning som beviljats deltidssysselsatt förtroendevald ska i normalfallet hänsyn tas till detta.

Den förtroendevalda ska varje månad med avgångsersättning lämna inkomstuppgift. Detta ska göras till kommunens HR-avdelning på anvisat sätt senast den 12:e i månaden efter det att inkomsten betalats ut. Inkomstuppgift ska lämnas även de månader då förvärvsinkomsten är noll kronor.

Inlämnad inkomstuppgift är en förutsättning för att avgångsersättningen ska betalas ut. Om inkomstuppgift inte har lämnats in, sker ingen utbetalning förrän inkomstuppgiften har kommit kommunen tillhanda.

5.6.2. Retroaktiv utbetalning

Maximalt två månaders avgångsersättning kan betalas ut retroaktivt, räknat från ansökningstillfället.